

Verschijnt

4x per jaar

Orgaan
van
de

Filatelisten-
vereniging
"NOVIOPOST"
te
Nijmegen

*Bij de heilwens van de lantaarn-
opsteker sluit het bestuur zich
geheel aan. Ook zij spreekt de
hoop uit dat alle leden met hun
gezinnen en levenspartners een
paar goede kerstdagen en een
prettige jaarwisseling mogen
beleven, hoe moeilijk het voor
sommigen ook moge zijn.*

*Dat 1987 een goed en fijn
filatelistisch jaar moge worden!*

IN DIT NUMMER

- vindt U een artikel over een nieuwe ontwikkeling "Direct Mail". De heer Jos M.A.G. Stroom brengt U weer helemaal bij.
- vindt U een verslag van een reis die vier leden van "NOVIOPOST" naar Zweden maakten en daar de internationale tentoonstelling "Stockholmia" bezochten.
- vindt U een bericht uit 1912 over de bezorging van Nieuwjaarspost.
- vindt U natuurlijk berichten over onze postzegeltentoonstelling "WAALPOST" in 1988.

Redactie.

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275
telefoon 55 02 75 • nijmegen

AGENDA

- 12 december Gezellige St.Nicolaasavond. Bingo met mooie prijzen. Verloting en presentieverloting.
- 2 januari Vergadering waarin de begroting 1987 zal worden behandeld. Voorts toont de heer A.Goddijn ons verschillende ontwerpen van zegels, die in 1924 werden uitgegeven ter herdenking van het 100-jarig bestaan van de Ned. Reddingsmaatschappij. Tenslotte verloting en presentieverloting.
- 6 februari Vergadering met filatelistische quiz. Verloting en presentieverloting.
- 6 maart Vergadering met dialezing door de heer J.L.C.Alkemade over "Post in, uit en naar het Land van Maas en Waal. Verder verloting en presentieverloting.
- 22 maart Internationale Postzegeldag in Hotel "ERICA" te Berg en Dal.
- 3 april Vergadering met verloting en presentieverloting. Gelegenheid tot het bezichtigen van kavels die de volgende dag worden geveild.
- 4 april Grote veiling.
Bezichtiging kavels van 10.30-12.00
Aanvang veiling 13.30 uur precies.
- 1 mei Jaarvergadering met verloting en presentieverloting en zo mogelijk een kleine veiling.
- 5 juni Vergadering met gratis verloting zonder nieten.

Plaats van samenkomst Wijkcentrum "De Klokke-toren", Burg.Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen. Tel.080-552649. Aanvang 20.00 uur, zaal open 19.00 uur.

Postzegelhandel

» D E D R I E H O E K «

Zegels van diverse europeese
landen in voorraad tegen
aantrekkelijke prijzen

*

REGELMATIG NIEUWE SNUFFELPARTIJTJES

*

Ook voor al Uw boekwerken bent
U bij ons op het juiste adres

*

Postzegel handel

» D E D R I E H O E K «

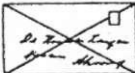
Paradijs 6

Arnhem

tel. 085-42 15 93
('s maandags gesloten)

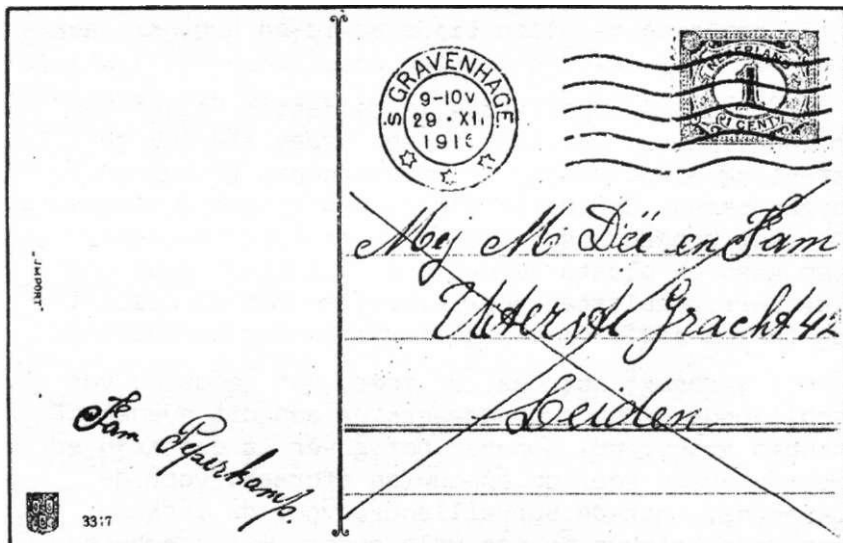
NIEUWJAARSPOST

STROOIBILJET UIT 1912

Posterijen.

Nieuwjaar.

Met het oog op den grooten toevloed van poststukken bij de jaarswisseling wordt het publiek verzocht voor het binnenland bestemde brieven, briefkaarten, prentkaarten, visitekaartjes en circulaires, welke men bij voorkeur op 1 JANUARI wenscht te doen bestellen, te voorzien van twee elkaar schuin snijdende strepen, getrokken over de geheele adreszijde, en die stukken reeds op 26, 27 of 28 December ter post te bezorgen. Zij kunnen dan tijdig voor de bestelling worden gereedgemaakt, blijven tot 1 JANUARI op de kantoren van bestemming bewaard en worden zooveel mogelijk op dien dag in de bestellingen opgenomen.

Afschrift van een strooibiljet uit 1912 door middel waarvan het publiek op de hoogte werd gebracht van de bestaande regeling inzake de bezorging van Nieuwjaarspost.

Een Nieuwjaarskaart, afgestempeld op 29-XII-1916, waarop volgens het voorschrift kenbaar gemaakt was, dat de kaart op 1 januari 1917 moest worden bezorgd.

J.v. 't.Zelfde.

TENTOONSTELLING "WAALPOST"

Op het moment dat wij dit schrijven - 28 november - zijn we nog 73 weken verwijderd van de opening van onze tentoonstelling. Dat lijkt nog erg ver weg maar de ervaring leert dat de tijd altijd sneller gaat dan wij denken. Dat geldt zowel voor de inzenders als voor de organisatie.

Wat de inzenders betreft zouden wij een ieder, die van plan is deel te nemen aan de tentoonstelling aanraden nu reeds een aanvang te maken met het tentoonstellings-gereedmaken van hun collectie. Het zou jammer zijn als op het allerlaatste moment - door tijdnood gedwongen - gezegd zou moeten worden: "Ik kan helaas niet meedoen want de inzending is niet gereed".

BEGIN DAAROM VROEG !! BEGIN NU

Wellicht ten overvloede zij nog vermeld, dat U bij problemen te allen tijde adviezen kunt krijgen bij het bestuur.

Ook voor de organisatie is de factor "tijd" van belang. Daarom is reeds in een vroeg stadium gestart om alles rustig en weloverwogen te kunnen organiseren. De voorbereidingen verlopen gestaag. Net het bandsbestuurslid, de heer Friesen, heeft een gesprek plaats gevonden en dat heeft voor ons tastbare resultaten opgeleverd. Al met al belooft de tentoonstelling een grote happening te worden.

Het verheugt het bestuur zeer, dat reeds nu verschillende leden hun medewerking aan dit evenement hebben toegezegd. Wanneer het zover is dan zijn er mensen nodig voor de opbouw en afbraak, voor de bewaking, voor de surveillance, voor de verkoop van de catalogus en nog vele andere werkzaamheden. Wij hebben echter het volste vertrouwen dat dit t.z.t. voor elkaar komt.

De financiën, die nodig zijn voor dit evenement, vragen veel aandacht van de organisatie want wij

willen straks na de tentoonstelling niet met de kater van een groot tekort blijven zitten. Zoals bekend heeft het bestuur een tentoonstellingsfonds gecreëerd. In dit fonds is tot op heden een bedrag

van f 859,20 gestort.

Het bestuur is zeer verheugd met dit mooie bedrag.

De december-bijeenkomst - onze traditionele St.Nicolaasavond - zal dit jaar in het teken van "WAALPOST" staan. De set kaarten voor de gezellige bingo, die tot nu toe gratis was, zal bij hoge uitzondering ditmaal f 1.--per set gaan kosten. De leden zijn in de vorige bijeenkomst hiermede accoord gegaan. Het is een luttel bedrag (ik geloof nog niet de waarde van vijf sigaretten of één reep chocolade] maar wanneer er 100 leden aanwezig zijn dan is dit f 100.-- voor het fonds. Voor de verloting - de opbrengst is ook voor "WAALPOST" - zijn door de leden reeds een 20 tal prijzen beschikbaar gesteld en wij verwachten er beslist nog meer. Tenslotte is er een kleine veiling en ook hier is de opbrengst van de door de leden beschikbaar gestelde kavels voor het fonds "WAALPOST".

We hopen die avond de eerste duizend gulden bij elkaar te krijgen en de basis te leggen voor de volgende duizend. Tot zover "WAALPOST" nieuws.

RONDZENDDIENST

De laatste tijd worden door sommige deelnemers opmerkingen omtrent prijs e.d. in de rondzendboekjes geplaatst. Iedereen, die hieraan schuldig is, wordt dringend verzocht dit in de toekomst achterwege te laten. Als men opmerkingen heeft en graag schrijft, stuur dan een briefje aan het hoofd rondzendingen. Men onthoude zich echter van het beschrijven van andermans eigendommen.

Het hoofd van de rondzending heeft weer boekjes nodig. U weet dus wat U in de Kerstvakantie kunt gaan doen.

LEDEN

Stand "NOVIOPOST per :

1 januari 1985	529 leden
1 januari 1986	551 leden
1 oktober 1986	563 leden
1 december 1986	555 leden

Nieuwe leden :

T.Thijssen	Marialaan 161	Nijmegen
H.Voorjans	Akkerhommelhof 1	Nijmegen
W.Liefrink	Meijhorst 33-40	Nijmegen

Bedankt: 11 leden

FINANCIEN

Voor 1987 zijn in dit nummer een bewijs van lidmaatschap en een acceptgirokaart bijgevoegd. Voor een vlotte gang van zaken is het gewenst dat het bedrag van f 30.-- zo spoedig mogelijk wordt ver-effend.

De penningmeester in het bijzonder stelt Uw spoedige betaling zeer op prijs. Ook tijdens de bijeenkomst kunt U uw geld bij hem kwijt en zal hij de contributie gaarne in ontvangst nemen.

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

Het mooie Zweden

In het voorjaar werd door vier "NOVIOPOST"-Leden te weten: H.A.J.J. Egberts, H.Janssen, J.Rutten en P.G.M. Gerrits besloten om gezamenlijk een bezoek te brengen aan de Internationale Postzegeltentoonstelling in Stockholm, die zou worden gehouden van 28 augustus t/m 7 september 1986. Be combinatie van vakantie vieren met filatelie als bijzonder motief bleek achteraf een prima keus te zijn geweest.

Na een voorspoedige reis via Hamburg - in Kiel de boot naar Gotenburg - en Stockholm arriveerden wij op de zaterdagavond bij onze gehuurde bungalow ca. 60 km ten noorden van Stockholm en midden in de schitterende Zweedse natuur.

Op zondag stond na een bezoek aan het hologram-museum en enkele winkels als opwarmer voor de Stockholmia een visite aan het Postmuseum op het programma. Hoewel er enkele zeer bijzondere zegels (Zie Philatelie oktober 1986 blz.682/3) uit de eigen collectie op de Stockholmia tentoongesteld werden, was er toch ruim voldoende interessant materiaal aanwezig: o.a. oude stempels, historische foto's en transportmaterieel, uitgebreide collecties zegels - ook van het buitenland- en bovendien was er een filatelistisch loket waar twee verschillende stempels in gebruik waren (Zie afb. 1).

Afb.1 De twee verschillende stempels van het Postmuseum.

De maandag en dinsdag waren in hun geheel bestemd voor bezoek aan:

A) De Stookholmia '86.

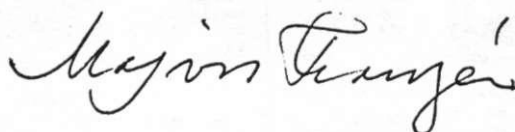
Na betaling van het entree-geld konden wij met bijbetaling van Zw.Kr.10.-- het laatste postzegelboekje uit de serie van 5 speciale uitgiftes aankopen.

Het Organisatie Comité had kosten noch moeite gespaard om op de bezoekers een overweldigende indruk te maken. De grote variatie aan uitgestalde collecties zegels, poststukken enz., duidelijk met grote zorg geselecteerd en zeer overzichtelijk gerangschikt in de sfeervolle ruimtes, was een lust voor het oog in het algemeen en een geweldige promotie voor de filatelie in het bijzonder.

Speciale aandacht was er ook voor o.a.: Zweedse Posthistorie; de wereldberoemde Zweedse graveurs (iedere dag was er een andere graveur aanwezig om over zijn/haar werk te vertellen en handtekeningen uit te delen, zie afb. 2); de Jeugd met een fraaie stand; de Zweedse industrie; de Nobel - verzamelingen; een "Frimärkshus"; een veld-

MAJVOR FRANZÉN-MATTHEWS är en av världens få kvinnliga frimärksgravörer med utbildning både i Sverige och utomlands. Hennes första frimärke var Högertrafik 1967. På bilden ses hon framför förlagan till frimärket Fjällräv 1983.

MAJVOR FRANZÉN-MATTHEWS is one of the few women engravers in the world and she studied both in Sweden and abroad. Her first stamp was Right-Hand Traffic in 1967. In the picture she is seen in front of the original for the Arctic Fox stamp in 1983.

Afb.2 De handtekening en korte levensbeschrijving van een der graveurs.

postkantoor; munten op postzegels, waarbij de afgebeelde munten ook echt aanwezig waren; een rondolende sprekende robot; buitenlandse Post-Administraties en handelarenstands. Bovendien was er voor iedere dag afzonderlijk een speciaal stempel. (Zie afb. 3).

B) De Postec '86

Dit evenement was in een aparte hal ondergebracht en zeer de moeite waard. Er waren verschillende demonstraties, zoals post inpakken, sluiten, wegen, frankeren, transporteren en openen.

Na enig aandringen kregen wij van een verkoper van postzegelautomaten een blanco maar wel geperforeerd automaat-boekje: een uniek souvenir.

Het neusje van de zalm was een machine van de PTT uit Noorwegen, die complete jaarsets produceerde. Net onze videocamera mochten wij zelfs van zeer dichtbij het gehele proces volgen.

STOCKHOLMIA 86
Postkontor
STOCKHOLMIA 86
Post Office
28.8-7.9

Uställarnas Dag
Exhibitors Day
29.8

Samlarnas Dag
Collectors Day
30.8

SFF Dag
Swedish Philatelic
Society Day
31.8

Postens Dag
Swedish Post
Office Day
1.9

POSTTEC:s Dag
POSTTEC Day
2.9

Moderna Filatelins
Dag
Day of Modern
Philately
3.9

Världspostföreningens Dag (UPU)
Universal Postal
Union Day
4.9

FN-dagen
United Nations
Day
5.9

Ungdomens Dag
Day of the Youth
6.9

Nordens Dag
Nordic Day
7.9

FIP-dagarna
FIP Days
8.9-9.9

Afb.3 De verschillende dagstempels tijdens de tentoonstelling.

De woensdag was er om de dorpjes in de omgeving te verkennen, zoals Penningby, Överby en Länna en de grotere plaats Norrtälje en ook om boodschappen te doen.

Het hoofddoel op donderdag was het bezichtigen van de stad Uppsala met o.a. de oude Universiteit, het zogenaamde Gustavianum, die reeds 300 jaar geleden uitstekende contacten onderhield met de Universiteit van Leiden; de botanische tuin van Linnaeus met het bijbehorende museum; de Cathedrale Kerk met zijn indrukwekkende graftombes en het Kasteel met zijn fraaie tuin.

Op het hoofdpостkantoor was het stempel - 700 jaar bestaan van Uppsala - in gebruik (Zie afb. 4).

Afb.4 Het stempel 700 jaar Uppsala.

Diezelfde dag zagen wij dicht bij huis in de vrije natuur vier elanden rondlopen.

Na een bezoek aan het hoogste gebouw van Skandinavië, de Kaknästornet in Stockholm, op vrijdagmorgen, was de rest van de dag bestemd voor een afsluitend bezoek aan de Stockholmia; wij waren daar nog lang niet uitgekeken. Er werden nog internationale contacten gelegd die er in resulteerden dat wij de laatste avond met vrienden/vriendinnen uit resp. Zweden, Engeland, Duitsland en Australië aan tafel zaten. Een hele fijne en gezellige avond, waarop wij onze mede NOVIOPOST-leden, ver weg in Nijmegen, niet vergaten en telefonisch onze hartelijke groeten over brachten op de eerste bijeenkomst van het nieuwe seizoen.

Terug van de reis thuis zullen wij via foto's en de video-film nog vaak vertoeven in de filatelistische vakantie-week: een fantastische week.

P.G.M.Gerrits.

NEDERLAND Postfris na 1940 vanaf **65%**

POSTZEGELHANDEL

T.P. VERBURG

PAUL KRUGERSTRAAT 74-78 - 6543 MZ NIJMEGEN

TELEFOON 080-775844

DIRECT MAIL

EN

SPECIALE ROLZEGELS

Sinds een jaar of twee maakt de PTT van een aantal postzegels speciale rollen van 5000 zegels.

Dit artikel vertelt het doel hiervan en gaat in op enkele interessante filatelistische aspecten.

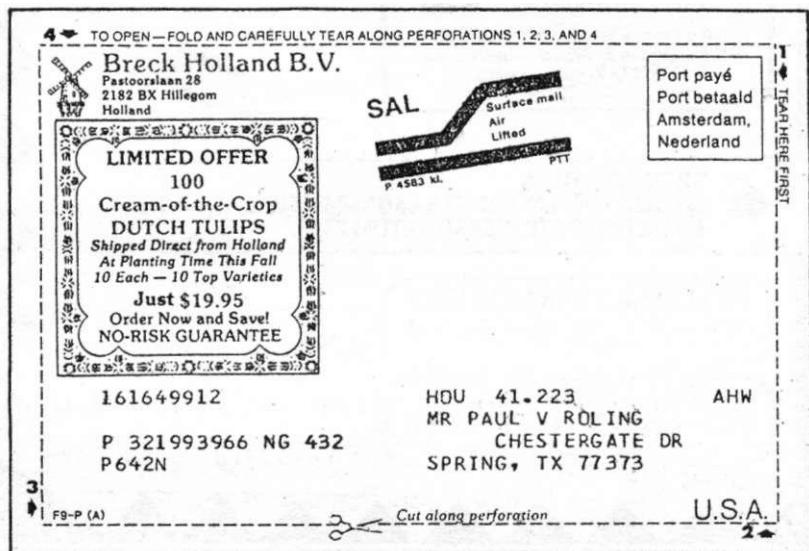
- DIRECT MAIL

Reklame per post: U kent het allen wel. Regelmatig vindt U in de brievenbus reclame met de mededeling "door PTT verspreid" (Afb.1). Die reclame is niet "persoonlijk" aan U gericht. Wel staat er soms een aanduiding op die dat moet suggereren: "speciaal voor U" of iets dergelijks. De reclame is echter (door de PTT) huis-aan-huis verspreid.

Afb.1 Reklame-post, met de aanduiding "door PTT verspreid".

Wanneer reclame-post wèl persoonlijk is geadresseerd dan spreken we van "direct mail". Naam, voorletters en adres staan dan op de enveloppe en vaak ook nog in de aanhef van de brief zelf. Veelal zijn deze brieven voorzien van de aanduiding "Port betaald" (of "Port Payé") met daarbij de naam van de plaats vanwaar de brieven zijn verzonden (Afb.2). Voor dergelijke partijen-post kent de PTT speciale tarieven.

Afb.2 Persoonlijk geadresseerde reclame-post "direct-mail", voorzien van de aanduiding "Port payé/Port betaald/ Amsterdam/ Nederland".

Als reclame-post het karakter draagt van "persoonlijke post" zullen méér geadresseerden de brief openen en lezen. Men zegt dan: de post heeft een hogere "attentie-waarde". Net als (bedoeld) gevolg dat er ook meer mensen op de aanbieding reageren, dus de "respons" is groter.

Dm "direct mail" nog meer het uiterlijk te geven van een "persoonlijke" brief kan de post met

postzegels worden gefrankeerd. We kennen dit al jarenlang van reclame-brieven van Reader's Digest (Afb.3), veelal gestempeld met het stempel POST * POST of ptt-post.

Afb.3 Direct-mail van Raeder's Digest (juli 1980), voorzien van een postzegel en gestempeld met handstempel POST+ POST, (NB: dit is géén machinale frankering noch afstempeling!).

- DE POSTZEGELPLAKMACHINE

U kunt zich ongetwijfeld zonder enige moeite voorstellen dat het plakken van postzegels op dergelijke grote partijen post een bijzonder tijdrovend en dus kostbaar karwei is. En aangezien we leven in een tijdperk van automatisering is hier natuurlijk iets op gevonden: de "postzegelplakmachine". Van dit apparaat staan er, voor

zover de auteur bekend, 3 stuks in ons land, bij 2 postvoorbereidende bedrijven. Deze bedrijven maken reclame-post van andere firma's klaar voor verzending per post. De apparaten plakken niet alleen de postzegels op de brieven, maar kunnen die bovendien meteen ook afstempelen!

Over de apparaten zelf is weinig bekend. Ze worden (nog) omgeven met een waas van geheimzinnigheid. Foto's of beschrijvingen van de werkwijze zijn niet te verkrijgen. Een en ander schijnt o.a. te maken te hebben met octrooi-kwesties; je zou het een "fabrieksgeheim" kunnen noemen.

- ROLLEN VAN 5000

Voor ons filatelisten is van belang, dat de PTT sedert eind 1984 speciaal voor deze machines rollen vervaardigt van 5000 postzegels. Ze worden aangemaakt op verzoek van de bedrijven die hun (grote) partijen "direct mail" door de plakmachine van postzegels willen (laten] voorzien. Zij bestellen en betalen die rollen en laten ze vervolgens door de verwerkingsbedrijven op hun mailing plakken. Als daarna de post op het (districts-) postkantoor wordt aangeboden, vindt er een verrekening plaats. Immers: kontraktueel zijn er natuurlijk lagere tarieven overeengekomen, vergelijkbaar met partijen-post met het "port betaald" stempel. De werkelijk te betalen prijs is dus lager dan de geplakte waarde. Waarom niet het werkelijk te betalen tarief wordt geplakt zal duidelijk zijn: één enkele brief zou dan - bij de bestelling - ondergefrankeerd lijken, met alle mogelijke gevolgen vandien.....!

- CROUWEL-CIJFERZEGELS EN ROLZEGELS KON.BEATRIX

Na deze achtergrond informatie wordt het tijd om eens naar de rolzegels zelf te gaan kijken. Op de eerste plaats wordt een aantal cijferzegels uit de Crouwelreeks in 5000-rollen vervaardigd. Op zich

genomen zijn deze zegels niet extra interessant; ze wijken niet af van de gewone rolzegels zoals die uit de automaat of uit het zegel-afgifte-apparaat bij de loketten verkrijgbaar zijn. De 5000 rollen zijn weliswaar groter, maar de nummering op de achterzijde (op elk vijfde zegel) loopt op zo'n rol 5 keer van 995 tot 000.

Ook bij de 2-zijdig getande Beatrix-rolzegels is er geen onderscheid te zien met de gewone rolzegels. De vervaardigingswijze is dan ook identiek: de 5000-rollen zijn afkomstig van dezelfde "grote" rollen, waar ook de 1000-rollen van gemaakt worden.

Dit neemt echter niet weg dat brieven, waarop deze zegels worden aangetroffen (al dan niet met het speciale stempeltje, waarover later meer) zéér verzamelwaardige objecten zijn. En wel omdat al-léén zo'n komplette brief de aanzijzing(en) kan geven dat de zegel(s) uit de speciaal voor deze mailing vervaardigde rollen afkomstig zijn.

- VIERZIJDIG GETANDE ROLZEGELS VAN KON. BEATRIX

Er zijn op dit moment een viertal Beatrix-rolzegels bekend, die ook op zichzelf al zeer de moeite waard zijn; en wel omdat ze aan alle zijden getand zijn, in tegenstelling tot de "gewone" 2-zijdig getande rolzegels.

Op de eerste plaats zijn dat de zegels van 90c en 1.40G, die sedert nov./dec. 1984 in rollen zijn aangemaakt. Deze 2 waarden hebben nooit als "gewone" rolzegel bestaan. Als los exemplaar zijn ze moeilijk als rolzegel te herkennen. Bij de vervaardiging der rollen zijn deze weliswaar machinaal van elkaar gescheiden doch niet zó, dat ze rechte (gesneden) zijtanden hebben 1). Bij postfrisste stroken is het rugnummer op elk 5e zegel het bewijs (Afb.4a). Ook kan bij gebruikte zegels de "gesneden" tanding aan boven- en onderzijde een aanwijzing zijn: in de postzegelplakmachine zijn de zegels immers niet van elkaar gescheurd maar gesneden. Soms

a

b

Afb.4 Kon. Beatrix-rolzegel van 1.40G, voor- en achterzijde.

- a. De achterzijde is (om de 5 zegels) voorzien van een 3-cijferig nummer (systeem SPEMA).
- b. Het zegel ernaast toont een lichte "versnijding" als gevolg van het machinaal snijden en opplakken van dit zegel.

heeft daarbij een (minimale) versnijding plaatsgevonden (Afb. 4b).

Onlangs is de derde Beatrix-zegel uit 5000-rollen als vierzijdig getande rolzegel aangetroffen: de 75c-waarde. Waarschijnlijk heeft de aanmaak hiervan op een vergissing berust: immers de 75c bestond al als 2-zijdig getande rolzegel (en bestaat als zodanig óók in 5000-rollen). Op deze vierzijdig ge-

Afb.5 De achterzijde van een Beatrix-rolzegel van 75c in de tweede helft van 1986 aangetroffen. De nummering heeft plaatsgevonden met het INKJET-systeem: de cijfers zijn uit (gespoten) puntjes opgebouwd. (Tweemaal vergroot). Let ook op de gesneden zijtanden van dit zegel.

tande rolzegels (die overigens wèl "gesneden" zijtanden hebben) zijn voor het eerst de nieuwe rugnummers aangetroffen: in plaats van de 3-cijferige nummering (Type SPEMA) staat er nu op elk Se zegel een 5-cijferig nummer, waarvan de cijfers uit gespoten puntjes bestaan (Type INKJET) (Afb.5).

Als 4e zegel in deze reeks kan al genoemd worden de 90c-rolzegel, vierzijdig getand, met nummering van het Type INKJET. De auteur heeft deze zegel nog niet op direct-mail aangetroffen, maar het zegel is al wel aangemaakt. Overigens is het niet uitgesloten dat in de toekomst alle rolzegels van dit nummertype zullen worden voorzien 7).

- GELEGENHEIDSZEGELS

Ook zijn een aantal "bijzondere uitgiften" in de vorm van 5000-rollen vervaardigd. Bij een aantal daarvan is elk 5e zegel van een rugnummer voorzien (nog het "oude" Type SPEMA), andere zijn ongenummerd uitgegeven (zie Tabel I) . Voor de verzamelaar van "postfris" betekent dat, dat hij ze - wil hij aantonen dat de zegels uit rollen afkomstig zijn - moet verzamelen in stroken van 11 stuks, groter dus dan uit een vel mogelijk is. In stroken van 11 werden ze dan ook door de Filatelistische Dienst in Groningen uitgeleverd 2).

In enkele gevallen zijn de rolzegels bovendien herkenbaar aan een afwijkende tanding. Dit geldt in de eerste plaats voor de Europazegels van 1984: de velzegels hebben de tanding 13 $\frac{1}{4}$: 123/4, de rolzegels 14 : 123/4. Dit onderscheid is pas in de NVPH-catalogus van 1987 voor het eerst opgenomen. Ook de serie "Amsterdam" van 1985 heeft verschillende tandingen, maar hier ligt het iets ingewikkelder. De postzegel van 5Gc heeft in vel en rol een ander tanding, die van 70c niet. Naar de 60c komt als rolzegel alléén voor met de tanding 14 : 123/4, als velzegel echter in twee verschillende tandingen, waaronder tevens de rolzegel-tanding

Uitgegeven op 2 juli 1986 met onderwerpen die betrekking hebben op Amsterdam		
Er bestaan de volgende tandingen		
Tanding 13½ : 12½		
1335A 50 ct, meerkleurig (vel)	0.80	0.25
1336A 60 ct, meerkleurig (vel)	1.—	0.25
Tanding 14 : 12½		
1335B 50 ct, meerkleurig (rol)	0.80	0.25
1336B 60 ct, meerkleurig (vel en rol)	1.—	0.25
1337B 70 ct, meerkleurig (vel en rol)	1.20	0.25

Afb.6 Uit *NVPH-catalogus 1987* (pag.162). De uitgifte-
datum moet zijn: 2 juli 1985.

Een heel gepuzzel en gezocht, zéker gezien het
feit dat echt gebruikte rolzegels nogal "schaars"
zijn.

- MILJOENEN ZEGELS EN TOCH "SCHAARS" ?

Van de cijfer- en Koninginnezegels in rollen van
5000 stuks zijn officieel (nog) geen oplagecijfers
bekend. Toch mogen we vooralsnog aannemen dat het
hier gaat om tientallen miljoenen zegels 3).
Van enkele gelegenheidszegels geeft de *NVPH-catalogus*
1987 al oplagecijfers aan. Zo zien we b.v. dat
van de totale oplage van Willem van Oranje 1984
(*NVPH* 1312) ruim eenderde van de oplage als rol-
zegel is uitgegeven, méér dan 8 miljoen stuks.
Toch kent de auteur zegge en schrijve 2 (twee)
reklame brieven met dit zegel. Schaars? Nee dus,
maar toch vrijwel alle direct-mail die van
deze rolzegels is voorzien gaat echter naar het
buitenland. En daar worden ze stuk voor stuk in
miljoenen verschillende brievenbussen gedeponed.
Slechts door volhardend te zoeken en te korespon-
deren kan men dus deze brieven bemachtigen (als
ze al niet weggegooid zijn).

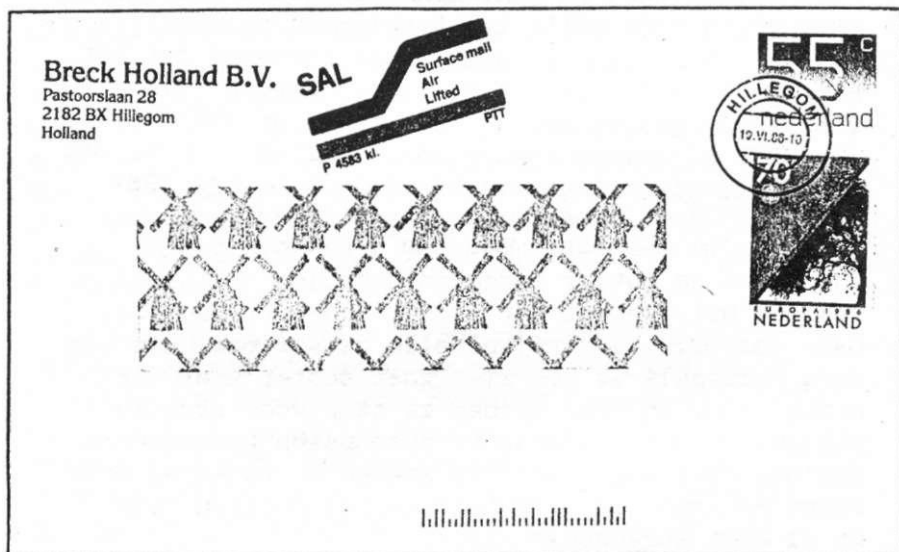
Medewerking van de kant van de bedrijven die deze
post versturen wordt er - op een enkele enthousiaste
uitzondering na - niet verkregen. En zoals gezegd:
de bedrijven waar de plakmachines staan zijn
"hermetisch" afgesloten.

Daarom, mede met het oog op deze - in elk geval voorlopige - schaarste, adviseren wij U: verdient U een brief ervan gefrankeerd te zijn met postzegels uit een 5000-rol, wilt U hem dan héél laten en niet zonder nadenken de postzegels eraf scheuren?

- DE AFSTEMPELING

Al eerder is ter sprake gekomen dat de postzegelplakmachine de opgeplakte zegels ook kan stempelen. Om verschillende redenen is deze stempeling zeer interessant:

1. Op de eerste plaats is het een apart stempel. Op het eerste gezicht lijkt het op het kleine ronde plaatsnaam- en datumstempeltje dat we op machinaal gestempelde post tegenkomen rechts van de reclame-tekst (b.v. Postcode, gewoon even doen). Maar hier staat het zonder die "stempelvlag". Er zijn tot op

Afb. 7 Brief van de Fa.Breck, verzonden naar de USA (zie o.a. de zwarte postcode-index, onder het adres-venster), en gefrankeerd met o.a. de Europazegel 70c uit 1986. Stempel:Hillegom 10 VI 86 -10.

Afb.8 Tweemaal het stempel PTT-post, waaronder eenmaal met plaatsnaam Hillegom (uit: Maandblad, sept.1985, pag.620).

heden drie plaatsnamen bekend waarmee gestempeld is: Amsterdam, Hillegom (Afb. 7) en Utrecht. Ook bekend is de afstempeling PTT-post en Hillegom PTT-post (Afb. 6).

2. Zowel stempels met Romeinse als met Arabische maandkarakters zijn aangetroffen.
3. Er komen twee "uur-aanduidingen" voor: -10 (zie Afb. 7) en -1 (Afb. 9). Deze aanduidingen slaan niet op het uur waarop de (soms honderduizenden) brieven gestempeld zijn, maar het wordt hier gebruikt om aan te geven welke van de (twee) bedrijven de postzegel en het stempel heeft aangebracht! Overigens komen er ook stempels zonder die uur-aanduiding voor! (Afb.10).
4. De stempels kunnen beschouwd worden als "voorafstempelingen".

Afb.9 Europazegel 1984 (met tanding 14 : 123/4) en stempel Amsterdam 9. X. 85 -1.

Afb.10 Rolzegel Beatrix 75c, met stempel Amsterdam
29. VIII. 86, zonder uur-aanduiding.

Post met een binnenlandse bestemming mag officieel niet door de postzegelplakmachine gestempeld worden. Deze brieven worden ongestempeld op het districtspostkantoor aangeboden en krijgen daar een (machinaal) stempel (Afb.11).

	MVP Claim Center	
FORTUNE INTERNATIONAL's Most Valuable Package is Reserved in the Name Of		
MR. L. GOLDHOORN		
***** FORM NO. 100 - REV. 11-85 ***** 1) Reserve my entry of the 1987 FORTUNE Investor's Guide. 2) I'll take the		
Please Reply By		
AUGUST 29th	Mr. L. Goldhoorn Nv Amev POB 2072 Archimedeslaan 10 NL-3500 Hb Utrecht Netherlands	
Not in English every two hours of your first class.		Check for correct name and address. When not indicated, tick here CLAIM CLAIM

Afb.11 Direct-mail, voorzien van 2 rolzegels uit 5000-rollen, echter "gewoon" gestempeld te Amsterdam, 6 juni 1986. Dit is de gebruikelijke gang van zaken bij direct-mail met binnenlandse bestemming.

- HOE TE HERKENNEN?

Hoe kunnen we nu met zekerheid vaststellen of de zegels op "direct-mail" afkomstig zijn uit 500D - rollen en aangebracht door de postzegelplakmachine? Enkele aanwijzingen hebben we reeds gezien: afwijkende tanding, de aanwezigheid van het speciale stempeltje, de aanwezigheid van een rugnummer (te zien door de brief tegen het licht te houden) en "gesneden" tanding of "versneden" zegel.

Toch is er, in gevallen van twijfel, nog een kenmerk. De postzegelplakmachine LIJMT de zegels op de brief. Er wordt met enkele dunne straaltjes lijm geplakt, en niet met water. Meestal zitten (een of beide) randen der zegels dan ook "los"; hetgeen gemakkelijk geconstateerd kan worden door het papier bol te houden. In twijfelgevallen kan men op deze wijze zekerheid verkrijgen.

- EPILOOG

In dit artikel is de recente ontwikkeling weergegeven m.b.t. het frankeren van "direct-mail" met behulp van de postzegelplakmachine. Waarschijnlijk is hetgeen hier beschreven is pas het topje van de ijsberg. De tijd zal het leren. In elk geval ontbreekt nog de informatie over de machines die voor dit doel gebruikt worden.

Deze ontwikkeling opent nieuwe perspectieven voor de moderne filatelist. Het verkrijgen van "gelopen" brieven is geen eenvoudige zaak. Postfrisse zegels daarentegen zijn door de Filatelistische Dienst uitgeleverd. De zegels van Tabel I zijn echter niet meer verkrijgbaar; de verkoop daarvan is gestaakt. 4). Wel zullen er over enkele maanden een aantal nieuwe uitgiften verkrijgbaar gesteld worden 5). U dient daartoe echter de "Pro-fil" van februari 1987 af te wachten; daarin staat aangegeven hoe U de zegels kunt bestellen. Een voorlopige opsomming van de nieuwe

zegels vindt U alvast in Tabel I I . Het merendeel ervan is nu voorzien van de INKJET-nummering.

Technische details over de 5000-rollen zijn te vinden in de rubriek "Nederland" van het Maandblad 6).

Voor de hulp bij het onderzoek dat aan dit artikel vooraf is gegaan ben ik zeer veel dank verschuldigd aan de heer J.Proost. Voor opmerkingen, commentaar en aanvullingen hou ik mij uiteraard ten zeerste aanbevolen.

Jos M.A.G.Stroom,
Lid Ned. Academie voor
Filatelie.

- NOTEN

- 1) Zie Pro-fil nummer 16, mei 1985.
- 2) Zie Pro-fil nummer 24, mei 1986.
- 3) In de openingsrede van de Jubileumtentoonstelling "POSTMERKEN '86" in september 1986 te Amsterdam heeft de Hoofddirekteur Post PTT, de heer van Ommeren, de gefrankeerde direct-mail aangehaald als "spectaculair snel-groeiend"; de postzegel-productie wordt hierdoor met enkele tientallen procenten verhoogd.
- 4) Zie Pro-fil nummer 28, oktober 1986.
- 5) Zie Pro-fil nummer 29, november 1986.
- 6) Zie de rubriek "Nederland" van R.C.Bakhuizen van den Brink in het Ned. Maandblad v.Philatelie, juni 1985, pag. 443-444, maart 1986, pag.168-169 en november 1986, pag. 748-749.
- 7) Inmiddels aangetroffen op tweezijdig getande rolzegels van 65 cent (Crouwel) en 75 cent (Beatrix).

Tabel I

Tot nu toe verkrijgbaar gestelde "rolzegels" uit 5000-rollen. Het nummer verwijst naar de NVPH-catalogus.

1240	Kon. Beatrix,	90c	4-zijdig getand, met SPEMA-nummers
1243	Kon. Beatrix,	1.40G	idem.
1307	Europazegel 1984	50c	NB: afwijkende tanding, met SPEMA-nummers
1308	Europazegel 1984	70c	idem.
1312	Willem van Oranje 1984	70c	Elk 5e zegel heeft nummer. (SPEMA-systeem)
1322	100 jr. VVV 1985	50c	Komt voor in rollen met en zonder rug-nummers (SPEMA-systeem).
1323	50 jr Hoge Veluwe 1985	70c	Elk 5e zegel heeft nummer (SPEMA-systeem)
1330	Verzet en bevrijding 1985	60c	Ongenummerde rollen
1331	idem	65c	idem
1332	idem	70c	idem
1335	Rijksmuseum 1985	50c	idem, met afwijkende tanding.
1336	Zeevaartk. Onderwijs 1985	60c	Ongenummerde rollen.
1337	SAIL A'dam 1985	70c	idem.

NB: deze zegels kunnen niet meer besteld worden bij de Filatelistische Dienst.

Bovendien zijn van de volgende rolzegels eveneens rollen van 5000 gemaakt voor gebruik in de postzegelplakmachines. Deze zegels zijn echter niet te onderscheiden van de "gewone" rolzegels, en ook niet door de Filatelistische Dienst verkrijgbaar gesteld.

Crouwel-cijferzegels:	10c (1109a)	25c (1110a)
	45c (1112a)	50c (1113a)
	55c (1114a)	60c (1115a)
	65c (1116a)	
Kon. Beatrix, 2-zijdig getand:	70c (1238a),	75c (1239a) en 1 G (1241a)

Tabel II

Voorlopig overzicht van nieuwe rolzegels uit 5000-rollen, die alsnog verkrijgbaar gesteld zullen worden (Zie Pro-fil van februari 1987)

Beatrix-rolzegels:	75c en 90c, vierzijdig getand, INKJET-nummers op achterzijde (elke 5e zegel)
Bijzondere uitgiften:	1346 300 jr. Norm. A'dams Peil (SPEMA-nummers)
	1354 Europazegel 1986, Oude Boom (70c) INKJET-nummers
	1355 en
	1356 50c en 60c uit Utrecht-serie (INKJET-nummers)
	Biljarten, 75c (INKJET-nummers)
	65c en 75c Deltazegels (INKJET-nummers)

Voorzitter

A.Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen Tel. 557120

Secretaris

J.M.Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen Tel. 221596

Penningmeester

M.L.v.Houdt, Schepenenstraat 20
6525 XJ Nijmegen Tel. 556160
Postrekening 575462 t.n.v.
Fil.ver. "NOVIOPOST"-Nijmegen

J.A.Dassel-Nienhuis

Antilooopstraat 105
6531 TM Nijmegen Tel. 552698

P.G.M.Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

Mr.F.M.Hilgers, Prof.Huybersstraat 23
6524 NP Nijmegen Tel.231150

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen Tel. 550895

L.A.Moonemans, Rijswickstraat 4
6525 RD Nijmegen Tel. 557307

J.G.M.Rademaker, Wllsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08813-1965

J.v.'t.Zelfde, Marterstraat 50
6531 KC Nijmegen Tel.551438

Nieuwtjesdienst

Buitenland:

Mr.F.M.Hilgers, Prof.Huybersstraat 23
6524 NP Nijmegen Tel. 231150
Postrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST".

Nederlandse FDC-Dienst:

G.W.Schoenmaker. Tuinstraat 24
6551 ZK Weurt. Tel. 08897-1006
Postrekening 4346530 t.n.v.
Ned.FDC-Dienst "NOVIOPOST"

Commissie Ruildaq Berg en Dal

P.G.M.Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen Tel. 550895

J.G.M.Rademaker, Wllsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08613-1965

Rondzendingen

Hoofd:

L.A.Moonemans, Rijswickstraat 4
6525 RD Nijmegen Tel. 557307
Postrekening 2744133 t.n.v. Hoofd
Rondzendingen "NOVIOPOST"

Subhoofd Oost:

Mevr.M.Dederen, Straelmanstraat 30
6521 JM Nijmegen Tel.232465

Subhoofd Goffert:

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18

6531 TX Nijmegen Tel. 550895

Subhoofd West:

J.Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen Tel. 779202

Subhoofd Zuid:

L.v.d.Sloot, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen Tel. 551815

Boekjes voor de rondzendingen, alsmede
enveloppen voor de rondzending post-
waardestukken zijn op bovenstaande
adressen verkrijgbaar à f 0.60 per stuk

Uitleenadressen Yvert-Catalogus

J.A.Dassel-Nienhuis
Antilooopstraat 105
6531 TM Nijmegen Tel. 552698

J.A.W.de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen Tel. 440110

Commissie "NOVIOPOSTA"

Redactie:

A.Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen Tel. 557120

J.M.Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen Tel. 221596

Tekeningen:

L.P.Straten, Molenweg 125
6543 VA Nijmegen Tel. 776963

Administratie en expeditie:

M.L.v.Houdt, Schepenenstraat 20
6525 XJ Nijmegen Tel. 556160

Commissie Voorlichting

P.G.M.Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

J.G.M.Rademaker, Wllsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08813-1965